

FANDANGO

2 PIANOS

Antoni Soler

Arranjament / Arrangement / Arreglo

Emili Brugalla

Reg. B.4146

EDITORIAL DE MÚSICA
BOILEAU

Legalmente PROHIBIDA
la reproducción no autorizada.

Unauthorised reproduction
is legally FORBIDDEN.

Legalment PROHIBIDA
la reproducció no autorizada.

All rights reserved

És il·legal la reproducció total o parcial d'aquesta publicació, així com la seva transmissió per qualsevol mitjà, ja sigui electrònic, mecànic, magnètic, digital, per fotocòpia, enregistrament o altres mètodes sense permís previ dels titulars del copyright.

It is against the law to totally or partially reproduce this publication or to transfer it by any means, whether electronically, mechanically, magnetically, digitally, by photocopy, recording or by any other methods, without the prior consent of the owners of the copyright.

Es ilegal la reproducció total o parcial de esta publicació, así como su transmisión por cualquier medio, ya sea electrónico, mecánico, magnético, digital, por fotocopia, grabación u otros métodos sin permiso previo de los titulares del copyright.

© Copyright 2024 by EMILI BRUGALLA I FONTS

© Copyright 2024 by Drets d'edició en exclusiva per a tots els països: /
Exclusive publishing rights for all countries / Derechos de edición en exclusiva
para todos los países:

Editorial de Música BOILEAU, S.L.
Provença, 287 - 08037 Barcelona (Spain)
Tels.: (34) 932 155 334 - (34) 934 877 456
boileau@boileau-music.com
www.boileau-music.com

Grafia musical i impressió / Musical notation and printing / Grafia musical e
impresión: E.M. BOILEAU, S.L.

Fotografies / Photos / Fotografías: Fons Manuel Blancafort. Biblioteca
Nacional de Catalunya

D. L. B.4165-2024

ISMN: 979-0-3503-4354-4

Primera edició: febrer 2024 / First edition: February 2024 / Primera edición:
febrero 2024

Reg. B.4146

Obra estrenada per: / Work premiered by: / Obra estrenada por:
Piano duo Brugalla & Stambolov

CD Iberian Sounds. Catalan music for two pianos
Ref. 1CM0448 Columna Música.

[CAT]

SOBRE L'EDICIÓ DEL FANDANGO DE SOLER A DOS PIANOS

El *Fandango* del compositor català **Antoni Soler** és una de les peces més cèlebres del repertori ibèric del segle XVIII per a teclat. La seva forma compositiva enllaça l'art de la variació —art que va ascendir a fites altíssimes durant el Renaixement i el Barroc hispànics en les «glosas», «recercadas» o les conegudes «Folias de España»— amb el conreu de les peces populars de dansa que feien furor en aquells temps en els salons de l'aristocràcia espanyola i europea.

L'única còpia manuscrita del *Fandango* es troba a la Biblioteca Nacional de Catalunya: es tracta d'una còpia, amb el títol: ***Fandango de Soler*** escrita de la mà d'un copista. La manca de manuscrit original manté certs dubtes sobre la paternitat real de l'obra, però, a pesar d'aquesta incertesa, el *Fandango* és avui considerat com una de les peces emblemàtiques del Pare Antoni Soler.

L'estructura del *Fandango* es basa en un esquema harmònic inalterable en el baix que tan sols modula esporàdicament al to del relatiu major amb el propòsit de trencar la monotonia tonal de l'obra. Sobre aquest baix repetitiu es van desenvolupant, en els registres mitjans i aguts del teclat, una sèrie de variacions melòdiques cada cop més exuberants que posen en relleu el virtuosisme de l'intèrpret —alguns intèrprets, en les seves versions de concert, han volgut eliminar certes parts de l'obra per considerar-les massa reiteratives o poc interessants en la seva execució en públic—. El *Fandango* conclou finalment sobre un acord de dominant (de re), en un clima de paroxisme comparable al de la dansa flamenca, quedant, en cert sentit, obert o interromput...

Aquest context compositiu i interpretatiu ens porta a considerar, doncs, el *Fandango* com una obra que va 'més enllà' del seu gènere i del seu moment i que es beneficia clarament de l'aportació de l'intèrpret que hi pot fer lluir una part creativa personal important i defugir al mateix temps una aproximació excessivament purista de l'obra tot i preservar el perfum sonor de la música popular del segle XVIII que la caracteritza. És així com el *Fandango* ha anat guanyant una gran popularitat al llarg dels anys, transcrit fins i tot per diverses agrupacions de conjunts instrumentals clàssics o fins i tot de música pop.

La versió a dos pianos del *Fandango* que presentem en aquesta edició parteix doncs d'aquestes premisses: no pretén cenyir-se a la «lletre» del manuscrit i sí més aviat aprofitar les riques possibilitats que ofereix la combinació simultània de dos teclats en l'art de la improvisació ornamentada (recursos contrapuntístics, jocs de registres extrems, ampliació de paleta sonora...).

Presentant-lo d'aquesta manera com una transcripció, hem intentat, però, conservar-ne la transparència d'escriptura vinculada a l'instrument del clavicèmbal i al «gust» musical del segle XVIII; hi trobarem afegits d'imitacions polifòniques, «ostinatos» rítmics i ornamentacions escrites —que eren pràctica habitual en aquella època— i que no consten en la partitura original. Així mateix, ens hem permès en alguna secció suprimir alguns compassos o afegir-ne d'altres, respectant sempre intacta la seqüència harmònica del baix que sosté l'obra de principi a fi*.

També, seguint la tradició de l'època i de la còpia manuscrita, no hem volgut sobrecarregar la partitura amb anotacions excessives de dinàmica i articulació, esperant que la capacitat intuïtiva i inventiva dels intèrprets dotin la música escrita d'un caràcter viu i espontani, adient a l'estil d'improvisació escrita al qual pertany l'obra.

Emili Brugalla

Antoni Soler, biografia

Antoni Soler i Ramos (Olot 3 de desembre de 1729 — San Lorenzo del Escorial 20 de desembre de 1783) va ser un compositor i clavecinista espanyol, representant de l'escola espanyola de música per a teclat del segle XVIII, i seguidor del corrent musical introduït a Espanya per l'italià Domenico Scarlatti.

Quan tenia 6 anys va entrar a l'Escolania de Montserrat, on va començar els seus estudis de música i orgue, igual que faria Ferran Sor. Va ingressar com a monjo a l'ordre religiosa de Sant Jeroni i es va consagrar com a sacerdot el 1752, per la qual cosa se'l coneix com a «pare Soler». Va ser mestre de capella a la catedral de Lleida i, més tard, va ocupar el càrrec d'organista i director del cor del monestir de Sant Lorenzo del Escorial, on va passar a formar part de la seva comunitat de jerònims. Aquí ensenyava i actuava com a primer organista i componia la música per als oficis. Entre els seus alumnes destacava l'Infant Gabriel de Borbó, fill de Carles III. L'Infant era un estudiant molt capaç, de fet diverses de les sonates per a clave de Soler van ser compostes expressament per a ell.

Va ser a El Escorial on va estudiar amb José de Nebra i Domenico Scarlatti. Aquest últim era, en aquell moment, compositor de la cort espanyola i va influir sobre l'obra de Soler; ja que es troben semblances significatives en les sonates d'ambdós compositors. Tots dos van usar salts amplis, creuaments repetits de les mans i escales en terceres o en sisenes i l'ús de l'acciaccatura, tècnica que també utilitzava el pare Soler (Sonata núm. 5 en Fa major). Així i tot, hi ha diferències estilístiques, com la predilecció de Soler pel «baix d'Alberti», rarament emprat per Scarlatti.

Se'l considera el mestre espanyol més famós de l'escola de clave i la seva marcada personalitat domina poderosament en el panorama de la música espanyola del segle XVIII.

[ENG]

ABOUT THE EDITION OF SOLER'S FANDANGO WITH TWO PIANOS

The *Fandango* by the Catalan composer **Antoni Soler** is one of the most famous pieces of the 18th-century Iberian keyboard repertoire. Its compositional form links the art of variation - an art that reached very high levels during the Spanish Renaissance and Baroque in the "glosas", "recercadas" or the well-known "Folias de España" - with

*Els compassos 45 a 48 de la present edició són un afegit que no consta en el manuscrit original de la Biblioteca de Catalunya i que permet dialogar els dos pianos intercanviant entre ells la veu solista. Els compassos 332 a 355 del manuscrit han estat omesos per ser de difícil resolució en l'arranjament de l'obra a dos pianos.

the conreu of the popular dance pieces that were all the rage in those days in the halls of the Spanish and European aristocracy.

The only manuscript copy of the *Fandango* is found in the Biblioteca Nacional de Catalunya: It is a copy with the title *Fandango de Soler* written in the hand of a copyist. The lack of the original manuscript has raised some doubts about the real paternity of the work, but, despite this uncertainty, the Fandango is nowadays considered one of the emblematic pieces of Father Antoni Soler.

The structure of the *Fandango* is based on an unalterable harmonic scheme in the bass that only modulates sporadically to the key of the major relative with the purpose of breaking the tonal monotony of the work. Over this repetitive bass, a series of increasingly exuberant melodic variations are developed in the middle and high registers of the keyboard, which highlight the virtuosity of the performer -some performers, in their concert versions, have wanted to eliminate certain parts of the work because they consider them too repetitive or uninteresting for public performance-. The *Fandango* concludes on a dominant chord (de re), in a climate of paroxysm comparable to that of the flamenco dance, remaining, in a certain sense, open or interrupting...

This compositional and interpretative context leads us to consider, therefore, the *Fandango* as a work that goes 'beyond' its genre and its moment and that clearly benefits from the contribution of the interpreter, who can bring out an important personal creative part and at the same time deflect an excessively purist approach to the work while preserving the sound perfume of popular music of the eighteenth century that characterizes it. This is how the *Fandango* has gained great popularity over the years, transcribed even by various groups of classical instrumental ensembles or even pop music.

The two-piano version of the *Fandango* that we present in this edition starts from these premises: it does not pretend to focus on the "letter" of the manuscript, but rather to take advantage of the rich possibilities offered by the simultaneous combination of two keyboards in the art of ornamented improvisation (contrapuntal resources, plays of extreme registers, broadening of the sound palette, etc.).

Presenting it in this way as a transcription, we have tried, however, to preserve the transparency of the writing linked to the harpsichord instrument and the musical "taste" of the 18th century; we will find here additions of polyphonic imitations, rhythmic "ostinatos" and written ornamentations -which were common practice at that time- and which do not appear in the original score. Likewise, we have allowed ourselves in some sections to suppress some measures or to add others, always respecting intact the harmonic sequence of the bass that sustains the work from beginning to end*.

Also, following the tradition of the time and of the handwritten copy, we have not wanted to overload the score with excessive annotations of dynamics and articulation, hoping that the intuitive and inventive capacity of the performers will give the written music a lively and spontaneous character, maintaining the style of written improvisation to which the work belongs.

Emili Brugalla

Antoni Soler, biography

Antoni Soler i Ramos (Olot December 3, 1729 - San Lorenzo del Escorial December 20, 1783) was a Spanish composer and harpsichordist, representative of the Spanish school of keyboard music of the 18th century, and follower of the musical current introduced to Spain by the Italian Domenico Scarlatti.

When he was 6 years old, he entered the Escolania de Montserrat, where he began his studies of music and organ, as did Fernando Sor. He entered as a monk in the religious order of Sant Jeroni and was consecrated as a priest in 1752, for which he is known as "el pare Soler". He was a choirmaster at the cathedral of Lleida and, later, he became organist and choirmaster at the monastery of San Lorenzo del Escorial, where he became part of the community of Hieronymite monks. Here he taught and acted as first organist and composed the music for the offices. Among his pupils, the Infant Gabriel de Borbó, the son of Charles III, stood out. The Infant was a very gifted student, in fact several of Soler's harpsichord sonatas were composed expressly for him.

It was at El Escorial where he studied with José de Nebra and Domenico Scarlatti. The latter was, at that time, a composer of the Spanish court and he certainly influenced Soler's work, as there are significant similarities in the sonatas of both composers. Both composers used wide leaps, repeated hand crosses and scalic steps in thirds or sixths and the use of *acciaccatura*, a technique also used by Soler (Sonata No.5 in F major). However, there are stylistic differences, such as Soler's predilection for the "Alberti bass", rarely used by Scarlatti.

He is considered the most famous Spanish master of the harpsichord school and his marked personality dominates powerfully in the panorama of Spanish music of the 18th century.

[CAST]

SOBRE LA EDICIÓN DEL FANDANGO DE SOLER EN DOS PIANOS

El *Fandango* del compositor catalán **Antoni Soler** es una de las piezas más célebres del repertorio ibérico del siglo XVIII para teclado. Su forma compositiva enlaza el arte de la variación —arte que ascendió a mojonos altísimos durante el Renacimiento y el Barroco hispánicos en las «glosas», «recercadas» o las conocidas «Folias de España»— con el cultivo de las piezas populares de danza que hacían furor en aquellos tiempos en los salones de la aristocracia española y europea.

La única copia manuscrita del *Fandango* se encuentra en la Biblioteca Nacional de Cataluña: se trata de una copia, con el título: *Fandango de Soler* escrita de la mano de un copista. La carencia de manuscrito original mantiene ciertas dudas sobre la paternidad real de la obra, pero, a pesar de esta incertidumbre, el Fandango es hoy considerado como una de las piezas emblemáticas del Padre Antoni Soler.

*The bars 45 to 48 of the present edition are an addition that does not appear in the original manuscript of the Biblioteca de Catalunya and that allows the two pianos to dialogue by interchanging the soloist's voice between them. The bars 332 to 355 of the manuscript have been omitted because they are difficult to resolve in the arrangement of the work for two pianos.

La estructura del *Fandango* se basa en un esquema armónico inalterable en el bajo que tan sólo modula esporádicamente al tono del relativo mayor con el propósito de romper la monotonía tonal de la obra. Sobre este bajo repetitivo se van desarrollando, en los registros medios y agudos del teclado, una serie de variaciones melódicas cada vez más exuberantes que ponen de relieve el virtuosismo del intérprete —algunos intérpretes, en sus versiones de concierto, han querido eliminar ciertas partes de la obra por considerarlas demasiado reiterativas o poco interesantes en su ejecución en público—. El *Fandango* concluye finalmente sobre un acuerdo de dominante (de re), en un clima de paroxismo comparable al de la danza flamenca, quedando, en cierto sentido, abierto o interrumpido...

Este contexto compositivo e interpretativo nos lleva a considerar, pues, al *Fandango* como una obra que va ‘más allá’ de su género y de su momento y que se beneficia claramente de la aportación del intérprete que puede hacer lucir una parte creativa personal importante y rehuir al mismo tiempo una aproximación excesivamente purista de la obra pese a preservar el perfume sonoro de la música popular del siglo XVIII que la caracteriza. Así es como el *Fandango* ha ido ganando una gran popularidad a lo largo de los años, transcrito incluso por diversas agrupaciones de conjuntos instrumentales clásicos o incluso de música pop.

La versión a dos pianos del *Fandango* que presentamos en esta edición parte, pues, de estas premisas: no pretende ceñirse a la «letra» del manuscrito y sí más bien aprovechar las ricas posibilidades que ofrece la combinación simultánea de dos teclados en el arte de la improvisación ornamentada (recursos contrapuntísticos, juegos de registros extremos, ampliación de paleta sonora...).

Presentándolo de esta manera como una transcripción, hemos intentado, sin embargo, conservar su transparencia de escritura vinculada al instrumento del clavicémbalo y al «gusto» musical del siglo XVIII; encontraremos añadidos de imitaciones polifónicas, ostinatos rítmicos y ornamentaciones escritas —que eran práctica habitual en aquella época— y que no constan en la partitura original. Asimismo, nos hemos permitido en alguna sección suprimir algunos compases o añadir otros, respetando siempre intacta la secuencia armónica del bajo que sostiene la obra de principio a fin*.

También, siguiendo la tradición de la época y de la copia manuscrita, no hemos querido sobrecargar la partitura con anotaciones excesivas de dinámica y articulación, esperando que la capacidad intuitiva e inventiva de los intérpretes doten a la música escrita de un carácter vivo y espontáneo, adecuado al estilo de improvisación escrita al que pertenece la obra.

Emili Brugalla

Antoni Soler, biografía

Antonio Soler Ramos (Olot, 3 de diciembre de 1729 – San Lorenzo de El Escorial, 20 de diciembre de 1783) fue un compositor y clavecinista español, representante de la escuela española de música para teclado del siglo XVIII, y seguidor de la corriente musical introducida en España por el italiano Domenico Scarlatti.

Cuando tenía 6 años entró en la Escolanía de Montserrat, donde comenzó sus estudios de música y órgano, al igual que haría Fernando Sor. Ingresó como monje en la orden religiosa de San Jerónimo y se consagró como sacerdote en 1752, por lo que se le conoce como “el padre Soler”. Fue maestro de capilla en la catedral de Lérida y, más tarde, ocupó el cargo de organista y director del coro del monasterio de San Lorenzo de El Escorial, donde pasó a formar parte de su comunidad de jerónimos. Aquí enseñaba y actuaba como primer organista y componía la música para los oficios. Entre sus alumnos destacaba el Infante Gabriel de Borbón, hijo de Carlos III. El Infante era un estudiante muy capaz, de hecho varias de las sonatas para clave de Soler fueron compuestas expresamente para él.

Fue en El Escorial donde estudió con José de Nebra y Domenico Scarlatti. Este último era, por aquel entonces, compositor de la corte española e influyó ciertamente la obra de Soler; ya que se encuentran semejanzas significativas en las sonatas de ambos compositores. Ambos usaron saltos amplios, cruces repetidos de las manos y pasos escalares en terceras o en sextas y el uso de l’acciaccatura, técnica que también utilizaba el padre Soler (Sonata No.5 en Fa mayor). Aun así, hay diferencias estilísticas, como la predilección de Soler por el “bajo de Alberti”, raramente empleado por Scarlatti.

Se le considera el maestro español más renombrado de la escuela de clave y su marcada personalidad domina poderosamente en el panorama de la música española del siglo XVIII.

*Los compases 45 a 48 de la presente edición son un añadido que no consta en el manuscrito original de la Biblioteca de Cataluña y que permite dialogar los dos pianos intercambiando entre ellos la voz solista. Los compases 332 a 355 del manuscrito han sido omitidos por ser de difícil resolución en el arreglo de la obra a dos pianos.

FANDANGO

Arranjament / Arrangement / Arreglo
Emili Brugalla

Antoni Soler
(1729-1783)

Piano I

Piano II

I

II

I

II

16

I

II

20

I

II

25

I

II

f

30

I

8va

tr

tr

35 (8)

I

II

40

I

p

Solo

p

II

Detailed description of the musical score: The score is for a piece titled 'Fandango' by Antoni Soler, arranged by Emili Brugalla. It is in 2/4 time and features two piano parts, I and II. The key signature has one flat (B-flat). The score is divided into three systems. The first system covers measures 30 to 34. Measure 30 starts with a treble clef and a key signature of one flat. Part I has a melodic line with eighth notes and a trill in measure 31, while Part II has a bass line with eighth notes and a trill. Measure 32 has a fermata over the first two notes of both parts. Measure 33 has a fermata over the first note of Part I. Measure 34 has an octave sign (8va) above the treble staff of Part I. The second system covers measures 35 to 39. Measure 35 is marked with a circled 8 (8) above the treble staff of Part I. Part I has a melodic line with eighth notes and a trill in measure 35, while Part II has a bass line with eighth notes. Measure 36 has a fermata over the first note of Part I. Measure 37 has a fermata over the first note of Part I. Measure 38 has a fermata over the first note of Part I. Measure 39 has a fermata over the first note of Part I. The third system covers measures 40 to 44. Measure 40 has a treble clef and a key signature of one flat. Part I has a melodic line with eighth notes, while Part II has a bass line with eighth notes. Measure 41 has a piano dynamic (*p*) above the bass staff of Part I. Measure 42 has a piano dynamic (*p*) above the bass staff of Part I. Measure 43 has a piano dynamic (*p*) above the bass staff of Part I. Measure 44 has a piano dynamic (*p*) above the bass staff of Part I. A 'Solo' marking is placed above the treble staff of Part II in measure 41.